

enyhült. Miután Bakyt és Endrét eltávolították, a zsidóügyek a belügyminisztériumban Perlaky Gyula minisztériumi osztálytanácsos hatáskörébe kerültek. Az új kormány politikájának megfelelően Perlaky intézkedett, hogy engedjék szabadon a Horthyligeten¹⁶⁷ fogva tartott zsidókat, valamint a Kistarcsán őrzött 220 túsz.¹⁶⁸ Stöckler Lajos vezetésével egy delegáció kereste fel Hennyey Gusztáv új külügyminisztert, kérve, hogy a kormány találjon módot a deportált zsidók megsegítésére.¹⁶⁹ Különféle vöröskeresztes szervezetekkel együttműködve, Hennyey kulcsszerepet játszott abban, hogy rávették a svéd hatóságokat, küldjenek csomagokat a különféle koncentrációs táborokba. Habár az ajándékokat megérkezésükkor a németek ellopták, a zsidók hálásak voltak: Hennyeynek tett nyilatkozatában Stöckler kijelentette, hogy „hosszú idő óta ez volt a magyar kormány első jóakarató gesztusa a zsidók iránt, akik tudják ezt értékelni”¹⁷⁰.

A kormány zsidópolitikájának új irányát tükröző másik döntés az volt, hogy nagyobb mozgásszabadságot engedélyeztek a zsidóknak a soron következő zsidó ünnepek alatt és a munkájukkal kapcsolatban.¹⁷¹

Lakatos szeptember 21-én, a magyar felső- és alsóház együttes ülésén tartott bemutatkozó beszédében összefoglalta kormánya álláspontját a zsidókérdésről:

...A zsidókérdés rendezése tekintetében folyamatban van olyan eljárás végrehajtása, amely a törvényes lehetőségek szigorú alkalmazásával a legártalmasabb elemeknek és a munkanélkülieknek hasznos munkára való beállítását fokozatosan biztosítja.¹⁷²

A beszédet követő vitában Kóródy Tibor országgyűlési képviselő kért szót a zsidókérdésben. Kóródy, akit eredetileg nyilas képviselőként választottak meg, a nyár folyamán megváltoztatta álláspontját, és szoros kapcsolatot tartott fenn Komoly Ottóval, könnyíteni igyekezve a budapesti zsidók sorsán.¹⁷³ Azzal döbbsentette meg a képviselőházat, hogy a kormány által hozott „törvénytelen intézkedések” visszavonását és az egész zsidókérdés felülvizsgálatát követelte. A parlamenti jegyzőkönyv következő része tükrözi nyilatkozata és a reakciók jelentőségét:

...Olyan rendeletek tömegét láttuk ebben az elmúlt hat hónapban, amelyekből semmiféle haszna nem volt a nemzetnek (egy hang a szélsőbaloldalon: Magának igen!), hanem az egyedüli célzatuk az volt, hogy kárt okozzanak másoknak, a zsidóságnak. (Zajos ellentmondások a szélsőbaloldalon.)

Nagyon jól tudjuk, hogy a zsidórendeletek megszámlálhatatlan sora, amelyet ez alatt a hat hónap alatt kiadtak és keresztülvittek, semmiféle javulást nem hozott, még a háború kérdéseiben sem (folytonos zaj – elnök csenget), sőt a totális kiállítás szabotálását is jelenti például az, hogy ebben az országban, itt Budapesten, a legnagyobb munkáshiány idején ma is 250 000 zsidó él, aki-